

แบบเสนอโครงการ

แบบเสนอแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม กองทุนหลักประกันสุขภาพเทศบาลตำบลศรีสองรัก

เรื่อง โครงการส่งเสริมผู้ปกครองเด็ก 1-5 ปี ที่มีภาวะโภชนาการผอม เขตเทศบาลตำบลศรีสองรัก

เรียน ประธานกรรมการกองทุนหลักประกันสุขภาพเทศบาลตำบลศรีสองรัก

ด้วยหน่วยงาน กลุ่มงานบริการด้านปฐมภูมิและองค์รวม โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชด่านซ้าย มีความประสงค์จะจัดทำโครงการส่งเสริมผู้ปกครองเด็ก 1-5 ปี ที่มีภาวะโภชนาการผอม เขตเทศบาลตำบลศรีสองรัก ในปีงบประมาณ 2564 โดยขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากกองทุนหลักประกันสุขภาพเทศบาลตำบลศรีสองรัก เป็นเงิน 3,000 บาท โดยมีรายละเอียดแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ดังนี้

1. หลักการและเหตุผล

เด็กก่อนวัยเรียนหรือเด็กปฐมวัยเป็นกลุ่มเด็กอายุแรกเกิดจนถึง 5 ปี เป็นช่วงสำคัญในการพัฒนาการทางกาย อารมณ์ และสังคม โดยเฉพาะน้ำหนักและส่วนสูงที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว รวมทั้งการเจริญเติบโตของสมองและระดับเขาวนปัญญา ปัจจัยที่ความสำคัญต่อการพัฒนาการของเด็กประกอบด้วย 3 ด้าน คือ การเจริญเติบโต ภาวะโภชนาการ และการเรียนรู้ ซึ่งการเจริญเติบโตเป็นปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญที่สุด หากเด็กมีภาวะโภชนาการต่ำ (Undernutrition) จะส่งผลให้การเจริญเติบโตไม่สมวัย เกิดปัญหาด้านสุขภาพ ภาวะโภชนาการและการเรียนรู้ (Indranil, 2014)

จากการสำรวจขององค์การยูนิเซฟ พ.ศ.2560 พบว่าเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี ประมาณ 5 ล้านคน เสียชีวิตจากภาวะโภชนาการต่ำ รวมทั้งส่งผลต่อสุขภาพเด็กในเวลาต่อมา ซึ่งมีเด็กโภชนาการต่ำกว่า 3 ล้านคน เสียชีวิตจากสาเหตุการติดเชื้อ ปัจจุบันมีเด็กที่ขาดสารอาหาร (เด็กเตี้ย เด็กน้ำหนักตัวน้อย และซูบผอม) มากถึง 311 ล้านคนทั่วโลก ต้องมีค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษาปีละ 1-2 ล้านล้านเหรียญสหรัฐ (กระทรวงสาธารณสุข, 2559; United Nations Children's Fund, 2017; World Health Organization, 2017)

ภาวะโภชนาการต่ำ (Undernutrition) ประกอบด้วย 1) ภาวะผอมหรือทุพโภชนาการเฉียบพลัน คือ กลุ่มเด็กที่น้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์เมื่อเทียบกับเด็กที่มีส่วนสูงเท่ากัน และกลุ่มเด็กที่น้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน และ 2) ภาวะเตี้ย คือ กลุ่มเด็กที่ส่วนสูงต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน จากรายงานขององค์การอนามัยโลก (World Health Organization; WHO) ปี พ.ศ.2560 พบว่ามีทั่วโลกมีเด็กผอมอายุต่ำกว่า 5 ปี มากถึง 52 ล้านคน ในจำนวนนี้มีเด็กผอมระดับรุนแรง 17 ล้านคน และพบเด็กเตี้ย 155 ล้านคน จากการเปรียบเทียบข้อมูลด้านโภชนาการปี พ.ศ.2543 และปี พ.ศ.2558 พบว่าเด็กเตี้ยทั่วโลกมีแนวโน้มลดลงร้อยละ 32.7 ลดลงเหลือร้อยละ 23.3 สอดคล้องกับผลสำรวจเด็กที่น้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์ก็มีแนวโน้มลดลงเช่นกันจากร้อยละ 20.4 ลดเหลือร้อยละ 14 แต่เด็กผอมกลับมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นจากร้อยละ 5.1 เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 7.4 (กระทรวงสาธารณสุข, 2559; United Nations Children's Fund, 2017; WHO, 2017)

จากการเปรียบเทียบผลการสำรวจสถานการณ์ภาวะโภชนาการในเด็กอายุ 0-5 ปีของประเทศไทย พ.ศ.2558- 2562 พบเด็กผอมมีแนวโน้มค่อนข้างคงที่ ร้อยละ 5.7 5.7 5.6 และ 5.4 สถานการณ์ในพื้นที่จังหวัดเลย มีแนวโน้มค่อนข้างคงที่เหมือนระดับประเทศ แต่มากกว่าค่ามาตรฐานระดับประเทศ (จากข้อมูล HDC) ในปี 2561-2563 ร้อยละ 7.72 8.79 และ 8.47 อำเภอด่านซ้าย มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ร้อยละ 12.06 12.84 และ 13.05 และสถานการณ์ตำบลด่านซ้ายพบว่าเด็กผอม มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น จากร้อยละ 17.15 18.19 และ 25.88 และในเขตรับผิดชอบของกลุ่มงานบริการด้านปฐมภูมิและองค์รวม เด็กผอม มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ร้อยละ 17.15 18.19 25.88

ดังนั้นกลุ่มงานบริการด้านปฐมภูมิและองค์รวม โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชด่านซ้าย เห็นความสำคัญภาวะโภชนาการต่ำในกลุ่มเด็กผอมเป็นปัญหาที่สำคัญของพื้นที่รับผิดชอบ เป็นปัญหาที่ความซับซ้อน และเกี่ยวข้องกับหลายเหตุปัจจัย จึงจัดทำโครงการขึ้น

2.วัตถุประสงค์/ ตัวชี้วัด

2.1 วัตถุประสงค์

- เพื่อศึกษาประสบการณ์การส่งเสริมโภชนาการในผู้ปกครองเด็กผอมที่อายุ 1- 5 ปี
- เพื่อให้ผู้ปกครองเด็กผอม สามารถแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการจัดการเด็กผอม ที่มีอายุ 1 - 5 ปีได้
- เพื่อให้ครอบครัวเด็กผอมสามารถจัดอาหาร หรือเลือกอาหารที่เหมาะสมให้กับเด็กได้

2.2 ตัวชี้วัด

- ผู้ปกครองเด็กผอมมีความรู้ในการปรับพฤติกรรมเด็กผอมร้อยละ 80
- อัตราภาวะโภชนาการรูปร่างสูงดีสมส่วน ร้อยละ 60
- อัตราภาวะโภชนาการเด็กผอมร้อยละ 15

3. ประชากรและกลุ่มเป้าหมาย

ผู้ปกครองเด็กผอมและค่อนข้างผอม ในเขตเทศบาลตำบลศรีสองรัก อายุ 1 - 5 ปี จำนวน 25 คน

4. วิธีดำเนินการ

4.1 สํารวจกลุ่มเป้าหมายในบัญชี 4(HOSxP)

4.2 จัดทำโครงการเพื่อเสนอกองทุนสุขภาพตำบล และ สสจ.เลย

4.3 ประชาสัมพันธ์ผู้ปกครองกลุ่มเป้าหมาย

4.4 แลกเปลี่ยนเรียนรู้โดยการสนทนากลุ่มของผู้ปกครองเด็กอายุ 1 - 5 ปี

- การประเมินภาวะโภชนาการ
- การเลือกอาหารและการจัดการอาหารสำหรับเด็ก
- การเลือกอาหารว่างและการจัดการอาหารว่างสำหรับเด็ก
- การจัดเมนูอาหารสำหรับเด็ก
- ปริมาณอาหารสำหรับเด็กอายุ 1-5 ปี ควรได้รับใน 1 วัน และอาหารทดแทน

4.5 ประเมินผลและสรุปโครงการ

5. ระยะเวลาการดำเนินการ เดือนเมษายน -กรกฎาคม 2564

6. งบประมาณ

จากกองทุนหลักประกันสุขภาพเทศบาลตำบลศรีสองรัก 3,000 บาท

- ค่าอาหารกลางวัน จำนวน 25 คนๆละ 60 บาท รวมเป็นเงิน 1,500 บาท
- ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม จำนวน 25 คนๆละ 2 มื้อๆละ 30 บาท เป็นเงิน 1,500 บาท

7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- ผู้ปกครองมีความรู้ในการจัดการอาหารสำหรับลูกรัก
- เด็กผอม 1-5 ปี มีแนวโน้มน้ำหนักดีขึ้น
- เจ้าหน้าที่มีแนวทางที่ชัดเจนในการดูแลเด็กผอม
- ผู้ปกครองมีการเฝ้าระวังภาวะโภชนาการเด็กทุกครั้งของการชั่งน้ำหนัก

8.สรุปโครงการ

(ผู้เสนอฯ ลงรายละเอียด โดยในแต่ละข้อย่อยให้เลือกเพียง 1 รายการที่เป็นรายการหลักสำหรับใช้ในการจำแนกประเภทเท่านั้น เพื่อให้เจ้าหน้าที่ อปท. บันทึกข้อมูลลงโปรแกรมกองทุนฯ เมื่อได้รับอนุมัติแล้ว)

- ### 8.1 หน่วยงาน/องค์กร/กลุ่มคนที่รับผิดชอบโครงการ (ตามประกาศคณะกรรมการหลักประกันฯ พ.ศ. 2557 ข้อ 7) ชื่อหน่วยงาน/องค์กร/กลุ่มคน กลุ่มงานบริการด้านปฐมภูมิและองค์รวม รพร.ด่านซ้าย

- 8.1.1 หน่วยบริการหรือสถานบริการสาธารณสุข เช่น รพ.สต
- 8.1.2 หน่วยงานสาธารณสุขอื่นของ อปท. เช่น กองสาธารณสุขของเทศบาล
- 8.1.3 หน่วยงานสาธารณสุขอื่นของรัฐ เช่น สสอ.
- 8.1.4 หน่วยงานอื่นๆ ที่ไม่ใช่หน่วยงานสาธารณสุข เช่น โรงเรียน
- 8.1.5 กลุ่มหรือองค์กรประชาชน
- 8.2 ประเภทการสนับสนุน(ตามประกาศคณะกรรมการหลักประกันฯ พ.ศ. 2557 ข้อ 7)
- 8.2.1 สนับสนุนการจัดบริการสาธารณสุขของ หน่วยบริการ/สถานบริการ/หน่วยงานสาธารณสุข [ข้อ 7(1)]
- 8.2.2 สนับสนุนกิจกรรมสร้างเสริมสุขภาพ การป้องกันโรคของกลุ่มหรือองค์กรประชาชน/หน่วยงานอื่น[ข้อ 7(2)]
- 8.2.3 สนับสนุนการจัดกิจกรรมของ ศูนย์เด็กเล็ก/ผู้สูงอายุ/คนพิการ [ข้อ 7(3)]
- 8.2.4 สนับสนุนการบริหารหรือพัฒนากองทุนฯ [ข้อ 7(4)]
- 8.2.5 สนับสนุนกรณีเกิดโรคระบาดหรือภัยพิบัติ [ข้อ 7(5)]
- 8.3 กลุ่มเป้าหมายหลัก (ตามแนบท้ายประกาศคณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคฯ พ.ศ. 2557)
- 8.3.1 กลุ่มหญิงตั้งครรภ์และหญิงหลังคลอด
- 8.3.2 กลุ่มเด็กเล็กและเด็กก่อนวัยเรียน
- 8.3.3 กลุ่มเด็กวัยเรียนและเยาวชน
- 8.3.4 กลุ่มวัยทำงาน
- 8.3.5 กลุ่มผู้สูงอายุ
- 8.3.6 กลุ่มผู้ป่วยโรคเรื้อรัง
- 8.3.7 กลุ่มคนพิการและทุพพลภาพ
- 8.3.8 กลุ่มประชาชนทั่วไปที่มีภาวะเสี่ยง
- 8.4 กิจกรรมหลักตามกลุ่มเป้าหมายหลัก
- 8.4.1 กลุ่มหญิงตั้งครรภ์และหญิงหลังคลอด
- 8.4.1.1 การสำรวจข้อมูลสุขภาพ การจัดทำทะเบียนและฐานข้อมูลสุขภาพ
- 8.4.1.2 การตรวจคัดกรอง ประเมินภาวะสุขภาพและการค้นหาผู้มีภาวะเสี่ยง
- 8.4.1.3 การเยี่ยมติดตามดูแลสุขภาพก่อนคลอดและหลังคลอด
- 8.4.1.4 การรณรงค์/ประชาสัมพันธ์/ฝึกอบรม/ให้ความรู้
- 8.4.1.5 การส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่
- 8.4.1.6 การคัดกรองและดูแลรักษาแม่เรื้อรังปากมดลูกและมะเร็งเต้านม
- 8.4.1.7 การส่งเสริมสุขภาพช่องปาก
- 8.4.1.8 อื่นๆ (ระบุ) .....
- 8.4.2 กลุ่มเด็กเล็กและเด็กก่อนวัยเรียน
- 8.4.2.1 การสำรวจข้อมูลสุขภาพ การจัดทำทะเบียนและฐานข้อมูลสุขภาพ
- 8.4.2.2 การตรวจคัดกรอง ประเมินภาวะสุขภาพและการค้นหาผู้มีภาวะเสี่ยง
- 8.4.2.3 การเยี่ยมติดตามดูแลสุขภาพ

- 8.4.2.4 การรณรงค์/ประชาสัมพันธ์/ฝึกอบรม/ให้ความรู้
- 8.4.2.5 การส่งเสริมพัฒนาการตามวัย/กระบวนการเรียนรู้/ความฉลาดทางปัญญาและอารมณ์
- 8.4.2.6 การส่งเสริมการได้รับวัคซีนป้องกันโรคตามวัย
- 8.4.2.7 การส่งเสริมสุขภาพช่องปาก
- 8.4.2.8 อื่นๆ (ระบุ) .....
- 8.4.3 กลุ่มเด็กวัยเรียนและเยาวชน
  - 8.4.3.1 การสำรวจข้อมูลสุขภาพ การจัดทำทะเบียนและฐานข้อมูลสุขภาพ
  - 8.4.3.2 การตรวจคัดกรอง ประเมินภาวะสุขภาพและการค้นหาผู้มีภาวะเสี่ยง
  - 8.4.3.3 การเยี่ยมติดตามดูแลสุขภาพ
  - 8.4.3.4 การรณรงค์/ประชาสัมพันธ์/ฝึกอบรม/ให้ความรู้
  - 8.4.3.5 การส่งเสริมพัฒนาการตามวัย/กระบวนการเรียนรู้/ความฉลาดทางปัญญาและอารมณ์
  - 8.4.3.6 การส่งเสริมการได้รับวัคซีนป้องกันโรคตามวัย
  - 8.4.3.7 การป้องกันและลดปัญหาด้านเพศสัมพันธ์/การตั้งครภ์ไม่พร้อม
  - 8.4.3.8 การป้องกันและลดปัญหาด้านสารเสพติด/ยาสูบ/เครื่องดื่มแอลกอฮอล์
  - 8.4.3.9 อื่นๆ (ระบุ) .....
- 8.4.4 กลุ่มวัยทำงาน
  - 8.4.4.1 การสำรวจข้อมูลสุขภาพ การจัดทำทะเบียนและฐานข้อมูลสุขภาพ
  - 8.4.4.2 การตรวจคัดกรอง ประเมินภาวะสุขภาพและการค้นหาผู้มีภาวะเสี่ยง
  - 8.4.4.3 การเยี่ยมติดตามดูแลสุขภาพ
  - 8.4.4.4 การรณรงค์/ประชาสัมพันธ์/ฝึกอบรม/ให้ความรู้
  - 8.4.4.5 การส่งเสริมพฤติกรรมสุขภาพในกลุ่มวัยทำงานและการปรับเปลี่ยนสิ่งแวดล้อมในการทำงาน
  - 8.4.4.6 การส่งเสริมการดูแลสุขภาพจิตแก่กลุ่มวัยทำงาน
  - 8.4.4.7 การป้องกันและลดปัญหาด้านเพศสัมพันธ์/การตั้งครภ์ไม่พร้อม
  - 8.4.4.8 การป้องกันและลดปัญหาด้านสารเสพติด/ยาสูบ/เครื่องดื่มแอลกอฮอล์
  - 8.4.4.9 อื่นๆ (ระบุ) .....
- 8.4.5 กลุ่มผู้สูงอายุ
  - 8.4.5.1 การสำรวจข้อมูลสุขภาพ การจัดทำทะเบียนและฐานข้อมูลสุขภาพ
  - 8.4.5.2 การตรวจคัดกรอง ประเมินภาวะสุขภาพและการค้นหาผู้มีภาวะเสี่ยง
  - 8.4.5.3 การเยี่ยมติดตามดูแลสุขภาพ
  - 8.4.5.4 การรณรงค์/ประชาสัมพันธ์/ฝึกอบรม/ให้ความรู้
  - 8.4.5.5 การส่งเสริมพัฒนาทักษะทางกายและใจ
  - 8.4.5.6 การคัดกรองและดูแลผู้มีภาวะซึมเศร้า
  - 8.4.5.7 การคัดกรองและดูแลผู้มีภาวะข้อเข่าเสื่อม

- 8.4.5.8 อื่นๆ (ระบุ) .....
- 8.4.6 กลุ่มผู้ป่วยโรคเรื้อรัง
  - 8.4.6.1 การสำรวจข้อมูลสุขภาพ การจัดทำทะเบียนและฐานข้อมูลสุขภาพ
  - 8.4.6.2 การตรวจคัดกรอง ประเมินภาวะสุขภาพและการค้นหาผู้มีภาวะเสี่ยง
  - 8.4.6.3 การเยี่ยมติดตามดูแลสุขภาพ
  - 8.4.6.4 การรณรงค์/ประชาสัมพันธ์/ฝึกอบรม/ให้ความรู้
  - 8.4.6.5 การคัดกรองและดูแลผู้ป่วยโรคเบาหวานและความดันโลหิตสูง
  - 8.4.6.6 การคัดกรองและดูแลผู้ป่วยโรคหัวใจ
  - 8.4.6.7 การคัดกรองและดูแลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมอง
  - 8.4.6.8 การคัดกรองและดูแลผู้ป่วยโรคมะเร็ง
  - 8.4.6.9 อื่นๆ (ระบุ) .....
- 8.4.7 กลุ่มคนพิการและทุพพลภาพ
  - 8.4.7.1 การสำรวจข้อมูลสุขภาพ การจัดทำทะเบียนและฐานข้อมูลสุขภาพ
  - 8.4.7.2 การตรวจคัดกรอง ประเมินภาวะสุขภาพและการค้นหาผู้มีภาวะเสี่ยง
  - 8.4.7.3 การเยี่ยมติดตามดูแลสุขภาพ
  - 8.4.7.4 การรณรงค์/ประชาสัมพันธ์/ฝึกอบรม/ให้ความรู้
  - 8.4.7.5 การส่งเสริมพัฒนาทักษะทางกายและใจ
  - 8.4.7.6 การคัดกรองและดูแลผู้มีภาวะซึมเศร้า
  - 8.4.7.7 การคัดกรองและดูแลผู้มีภาวะข้อเข่าเสื่อม
  - 8.4.7.8 อื่นๆ (ระบุ) .....
- 8.4.8 กลุ่มประชาชนทั่วไปที่มีภาวะเสี่ยง
  - 8.4.8.1 การสำรวจข้อมูลสุขภาพ การจัดทำทะเบียนและฐานข้อมูลสุขภาพ
  - 8.4.8.2 การตรวจคัดกรอง ประเมินภาวะสุขภาพและการค้นหาผู้มีภาวะเสี่ยง
  - 8.4.8.3 การเยี่ยมติดตามดูแลสุขภาพ
  - 8.4.8.4 การรณรงค์/ประชาสัมพันธ์/ฝึกอบรม/ให้ความรู้
  - 8.4.8.5 การส่งเสริมการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและสิ่งแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อสุขภาพ
  - 8.4.8.6 อื่นๆ (ระบุ) .....

ลงชื่อ..... .....ผู้เสนอโครงการ

(นางสุธาสินี สายบุญตั้ง)

นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ

ลงชื่อ..... .....ผู้เห็นชอบโครงการ

(นายภักดี สิบนุการณ์)

ผู้อำนวยการโรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชด่านซ้าย